

SÚHRN POLITIKY prírodných (malých) vodozádržných opatrení navrhovaných v rámci projektu FramWat pre strednú Európu

Úvod

Bolo uznané, že stredoeurópsky región neudržateľne využíva svoje základné obnoviteľné vodné zdroje nadmerným využívaním, ktoré vedie k strate prírodného dedičstva, fragmentácii biotopov a problémom so znečistením. V súčasnosti krajiny strednej Európy investujú do úsilia o obnovenie a zachovanie troch základných funkcií každého povodia: zadržiavanie vody, samočistenie a biodiverzita.

Projekt FramWat „Rámec pre zlepšenie vodnej rovnováhy a mitigácie nutrientov zavádzaním malých vodozádržných opatrení“, podporovaný v rámci programu Európskej únie Interreg Stredná Európa, zameraný na posilnenie spoločného regionálneho rámca pre povodne, suchá a zmierňovanie znečistenia zvýšením absorpčnej kapacity krajiny.

Empirické dôkazy, metódy a analýza

Väčšine opatrení v oblasti vodného hospodárstva a protipovodňovej ochrany zvyčajne chýbajú inovácie a uplatňujú tradičnejšie prístupy bez toho, aby zohľadňovali cenné ekosystémové služby poskytované prírodou v prostredí krajiny. Projekt FramWat podporil myšlienku využívania krajinných prvkov na pomoc pri riešení environmentálnych problémov vodných útvarov udržateľným spôsobom a systematicky zaviedol **prírodné (malé) vodozádržné opatrenia (N(S)WRM)** vo vybraných pilotných povodiach. Partneri vyvinuli inovatívne metódy: (1) identifikácia lokalít v povodí, kde by bolo potrebné N(S)WRM v dôsledku topologických, hydrologických a meteorologických podmienok; (2) podpora hodnotenia kumulatívnej účinnosti N(S)WRM na úrovniach povodia; (3) poskytovanie usmernení pre implementáciu N(S)WRM s možnosťami politiky a analýzou nákladov na zmiernenie negatívnych účinkov povodní a sucha a na zabránenie znečisťovania vody s cieľom zachovať prírodné dedičstvo v strednej Európe. Viedlo to k zlepšeniu vodnej rovnováhy, zníženiu transportu sedimentov a zlepšeniu recirkulácie živín. Metodika navyše poskytla subjektom s rozhodovacími právomocami vhodné nástroje na začlenenie N(S)WRM do ďalšieho cyklu plánov vodohospodárskeho manažmentu povodia a poskytla usmernenie a zvýšenie povedomia o dôležitosti horizontálnej integrácie rôznych plánovacích rámcov.

Výsledky

Projekt FramWat pripravil Koncepčné plány aj pre šesť pilotných povodí – s cieľom poskytnúť informácie o najlepších možných lokalitách a druhoch opatrení pre dané povodie spolu s ich odhadovanými kumulatívnymi účinkami prírodných a malých zadržiavaní vody. Koncepčné plány boli pripravené s podporou nástroja GIS, ktorý bol taktiež vyvinutý v rámci projektu, ako aj s vybranými matematickými modelmi. V procese prípravy Koncepčných plánov boli zohľadnené a využité vstupy z národných tréningových kurzov organizovaných projektovými partnermi.

Záver a odporúčania pre politiku

Projekt FramWat odporúča vyššie uvedené nové nástroje a Koncepčný plán pre subjekty s rozhodovacími právomocami a plánovačov manažmentu povodia, aby sa uľahčilo lepšie integrované hospodárenie s vodnými zdrojmi a zlepšilo sa plánovanie manažmentu povodia na rôznych úrovniach. Koncepčný plán by im mohol pomôcť pri výbere najlepších miest pre súbor opatrení na dosiahnutie cieľov vodnej kvantity (zmierňovanie sucha a povodní) a kvality (znižovanie zaťaženia N a P) pre príslušné povodie. Nové nástroje a Koncepčný plán by tiež mohli pomôcť subjektom s rozhodovacími právomocami a plánovačom manažmentu povodia spoľahlivo posúdiť účinnosť vybraných opatrení a poskytnúť podrobné pokyny, ako uplatňovať N(S)WRM v kontexte manažmentu povodia.

Hlavný partner: Varšavská univerzita prírodných vied (WULS)

<https://www.interreg-central.eu/Content.Node/FramWat.html>

